

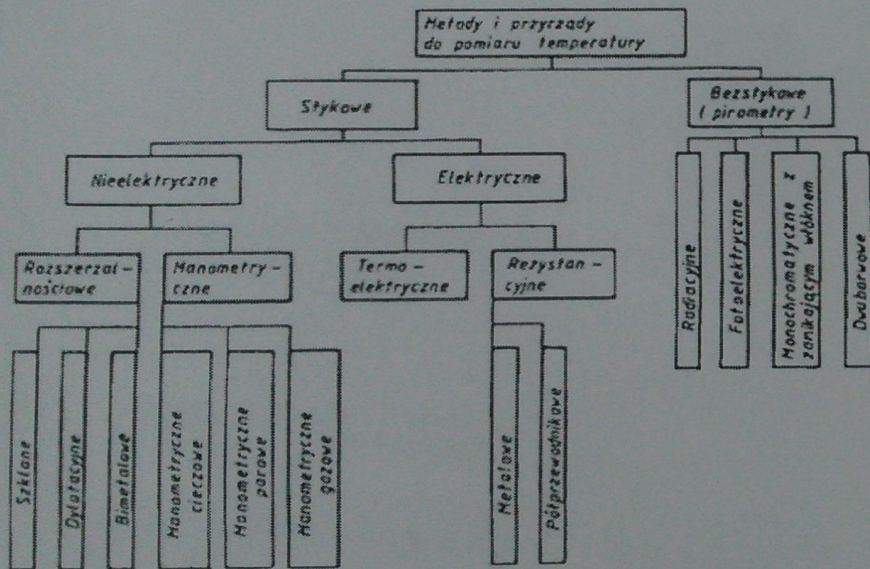
WYMAGANIA:

1. Zasady działania i parametry czujników do pomiaru temperatury.
2. Układy termometrów elektrycznych.
3. Metody pomiaru temperatury
4. Budowa i zasada działania termometrów: rezystancyjnych, termoelektrycznych, kwarcowych, szumowych oraz pirometrów.

1. Wymienić i scharakteryzować metody pomiaru i typy czujników.

-stykowe – (termometry) znajduje się w bezpośrednim styku z ciałem lub ośrodkiem, którego temperaturę się mierzy i wymienia z nim ciepło głównie na drodze konwekcji i przewodzenia.

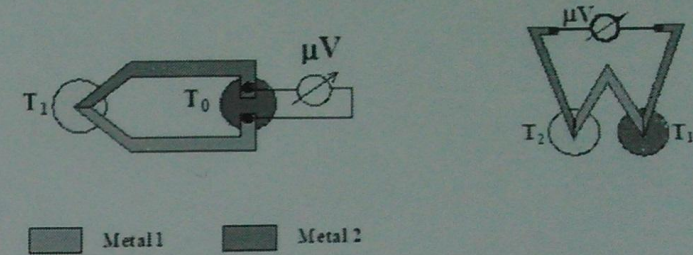
-bezstykowe (pirometry) wykorzystuje się zjawisko wysyłania promieniowania temperaturowego (ciepłego) przez ciało lub ośrodek. Czujnik pirometru przetwarza określoną część wysyłanego promieniowania temperaturowego na inną wielkość fizyczną, która daje się pomierzyć na drodze elektrycznej.

2. Narysować układy do pomiaru temperatury termoelementem i opisać role poszczególnych elementów.

Termometry termoelektryczne

Czujnikiem termometru termoelektrycznego jest czujnik generacyjny, stanowiący ogniwo termoelektryczne, czyli termoelement. Podstawę działania tych termometrów stanowi zjawisko odkryte Seebecka, który stwierdził, iż w zamkniętym obwodzie, złożonym z dwóch różnych metali A i B, których złącza znajdują się w różnej temperaturze T_1 i T_2 - występuje przepływ prądu elektrycznego.

Z kolei na styku dwóch różnych metali występuje kontaktowa różnica potencjałów E_{AB} , wywołana różną liczbą swobodnych elektronów po obu stronach styku. Wartość kontaktowej różnicy potencjałów jest zmienna z temperaturą:

$$E_{AB} = \frac{L_A - L_B}{e} + \frac{kT}{e} \ln \frac{n_A}{n_B} \quad (4)$$

gdzie:

- L_A, L_B - prace wyjścia elektronów z metalu A i B,
- n_A, n_B - liczba swobodnych elektronów w metalu A i B,
- k - stała Boltzmanna,
- e - ładunek elektronu.

Różnica kontaktowych różnic potencjałów na złączach metali A i B, umieszczonych w różnej temperaturze T_1 i T_2 , powoduje powstanie siły termoelektrycznej s , proporcjonalnej do różnicy temperatury ($T_1 - T_2$):